

TISKOVÁ ZPRÁVA

Zkušenosti z fungování služeb zaměstnanosti v Itálii nám mohou pomoci

Praha, 7. dubna 2009 – Skupina osmi odborníků z NVF a z úřadů práce ve Vsetíně, Č. Budějovicích a Ústí n. Orlicí uskutečnila na konci března velmi zajímavou a poučnou odbornou stáž do severoitalské provincie Reggio Emilia v rámci projektu Mobility programu Leonardo da Vinci. Cílem stáže bylo vyměnit si zkušenosti s italskými odborníky v oblasti zaměstnanosti a vzdělávání a podrobněji poznat systém služeb zaměstnanosti, současnou situaci na trhu práce, informační systémy zaměstnanosti a systém profesního vzdělávání a poradenství v Itálii. Množství a hloubka poznatků získaných českými odborníky se ovšem vymyká běžnému standardu, dosaženému při obdobných stážích. Rozhodli jsme se proto zveřejnit jejich zprávu v plném znění na webu NVF www.nvf.cz pod odkazem <http://www.nvf.cz/publikace/vystupy.htm>. Zde přinášíme souhrn toho nejpodstatnějšího.

Situace na trhu práce v provincii Reggio Emilia - Region leží v průmyslově i zemědělsky velmi rozvinuté oblasti severní Itálie. Klíčovými sektory jsou strojírenství, zemědělství, stavebnictví, textilní výroba a ICT. Velká část průmyslové produkce je zaměřená na export. Celý region Emilia Romagna je spolu s Lombardií nejvýznamnějším italským regionem z hlediska objemu exportu.

Struktura zaměstnavatelů je odlišná od ČR. Drtivou většinu zaměstnavatelů tvoří malé firmy do 15 zaměstnanců. V provincii Reggio Emilia působí téměř 59.000 firem. Ve správním obvodu jednoho ze šesti provinčních center zaměstnanosti v Corregiu žije asi 60.000 obyvatel. Působí zde asi 5.700 firem, z čehož jen asi 90 má více než 15 zaměstnanců a pouze 4-5 firem má více než 400 zaměstnanců.

Pracovní síla na trhu práce ve věku 15 - 64 let (v tisících)

	Reggio Emilia		Emilia Romagna		Itálie	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Pracovní síla	137	100	1.115	870	14.740	9.922
- zaměstnaní	135	96	1.086	832	13.939	9.049
- hledající zaměstnání	3	3	29	38	801	872
Nepracující	70	115	644	1.013	9.415	16.086
Celkem	207	215	1.759	1.883	24.155	26.008
Míra zaměstnanosti 15-64	70,6 %		69,4 %		58,4 %	
Míra nezaměstnanosti	2,6 %		3,4 %		6,8 %	

Do regionu Emilia Romagna a tedy i do provincie Reggio Emilia směřuje velká část imigrantů z Asie a Afriky. Italské obyvatelstvo se této situaci začíná přizpůsobovat a mnoho aspektů zdejšího veřejného života začíná mít multikulturní charakter. Pro nás mohou být z tohoto hlediska inspirujícím řešením poradenské a konzultační služby pro čínské zaměstnavatele a pracovníky, pohybující se na italském trhu práce, tzv. **China point**. Tato služba je zajišťovaná čínskými zprostředkovateli ze dvou důvodů: zaprvé propagovat integraci čínské komunity na trhu práce, zadruhé propagovat zákonnost a bezpečnost práce.

Provincie Reggio Emilia dosud neměla velký problém s nezaměstnaností. Před propuknutím hospodářské krize se míra nezaměstnanosti v provincii pohybovala pod 3 %. V současné době se její hodnoty zvyšují.

Dalším zajímavým subjektem na italském trhu práce jsou tzv. „social cooperatives“, což lze poněkud nepřesně přeložit jako „sociální družstva“. Sociální družstva jsou spolupracující společnosti založené na základě italského práva (1991). Za dva typy sociálních družstev se považují:

- subjekty, které vykonávají sociální asistenci a vzdělávací aktivity,
- subjekty, které se zaměřují na integraci znevýhodněných lidí do práce prostřednictvím aktivit v různých sektorech, jako je zemědělství, drobný průmysl, obchod, životní prostředí ad.; znevýhodněné osoby mohou být např. lidé s fyzickým, mentálním a smyslovým postižením, bývalí pacienti psychiatrických zařízení, bývalí uživatelé drog nebo odsouzení, kteří mají možnost pracovat.

Dnes je v Itálii fenomén „sociálních družstev“ velice rozšířený. V roce 2001 jich bylo v Itálii zaregistrováno 5 515 se 158 000 zaměstnanci. „Sociální družstva“ jsou vnímána jako **reforma blahobytu** (*sociálního státu*) přicházející „odspodu“, jako vývoj organizovaného dobrovolnictví, které přináší inovativní řešení odpovídající potřebám obyvatel. Tak se zrodil „dobrovolný podnikatel“, jehož záměrem je vytvoření sociálního podniku. V regionu Emilia Romagna byla vždy silná vazba mezi místními úřady a „sociálními družstvy“. Ta byla často vytvářena právě úřady a místními zdravotnickými službami jako odpověď na finanční krizi veřejných sociálních služeb a k ochraně stále zaměstnanosti ve veřejném sektoru v 80. letech.

Jaké poznatky a zkušenosti jsme si odvezli, jaké jsou rozdíly mezi oběma zeměmi? „Existuje mnoho podobností (hlavně v oblasti vzdělávání), ale v ČR je spektrum činností úřadů práce podstatně širší. Naopak vzdělávací systém zaměřený na prevenci nezaměstnanosti je v Itálii kvalitnější, pružnější, více zaměřený na potřeby zaměstnavatelů i pracovníků“, říká Irena Tomešová, vedoucí Centra pro kvalitu a standardy v sociálních službách při NVF, která skupinu stážistů vedla.

Na rozdíl od ČR měla Itálie v době naší návštěvy již zaveden balíček nástrojů v boji s krizí, informační systém služeb zaměstnanosti je v ČR v porovnání s Itálií podstatně propracovanější a sofistikovanější.

Prostředí úřadů práce je v Itálii kvalitní a příjemné, což je psychologickou výhodou pro práci s klienty. Regiony jako je Emilia Romagna vkládají značné vlastní prostředky do oblasti politiky zaměstnanosti a hlavně do odborného vzdělávání a školení.

„Management organizací a institucí, které jsme v Itálii navštívili, působil celkově velmi kvalifikovaně - na rozdíl od našich zkušeností v ČR. Italské organizace mají velké zkušenosti s vícezdrojovým financováním. Bylo by velmi perspektivní navázat spolupráci se vzdělávacím střediskem Asociace průmyslu CIS a se vzdělávacím střediskem „La Cremeria“ – o této věci jsme hovořili se zástupci obou organizací, kteří jsou spolupráci velmi nakloněni“ uzavírá Irena Tomešová.

Hugo Roldán

Public Relations

Národní vzdělávací fond, o.p.s.

Opletalova 25, 110 00 Praha 1

Tel.: 224 500 538, fax: 224 500 503, GSM: 724 716 674

e-mail: roldan@nvf.cz

www.nvf.cz